متنوعه

— ١ —

فرانسه اقاده‌میسی طرفندن بالخاصه مظهر تقدیر اولمش سیاحتنامه

قپودان غرانتك چوجقلری

—

دور عالم

برنجی قسم — امریقای جنوبی

مؤلفی : ژول ورن — مترجمی : مظهر

برنجی باب

بەلنس فیش — ترازی بالیغی

—

١٨٦٤ سنه‌سی ٢٦ تموزنده، شدید بر شمال شرقی روزکارینك تأثیری سایه‌سنده، غایت کوزل بر یات، شمال بوغازی طالغه‌لرینی یاره‌رق، امواج بحر آره‌سنده، اولانجه سرعتیله ایلرلمکده ایدی.

بویاتك پوپا دیرکی تپه‌سنده انکلیز باندیره‌سی تموج ایتمکده اولوب، سرن دیرکنك نهایتنده‌ده (ا. غ.) اشارتلرینی حاوی ماوی بر فلاما صاللانیوردی. مذکور بایراغك حامل اولدیغی حرفلر، آلتون ایشلمه‌لرله تزیین ایدلمش وبر دوق تاجی رسمی اوستنه وضع اولنمش ایدی.

بویاتك اسمی «دونقان» ایدی ولورد لرقاره‌سی اعضاسندن اولان اون آلتی اسقوچیا پرلرندن لورد غلزوانك تحت تصرفنده بولنیوردی که، مشارالیه بتون جماهیر متفقه‌ده شهرتشعار اولان «تایمس بات جمعیتی» نك اك منتخب اعضاسندن بری ایدی.

لورد ادوار غلزوان دونقانده یالکز دکلدی. برابرنده کنج زوجه‌سی لادی هلەنا ایله، یکنلرندن ماق نایس بولنمقده ایدی.

دونقان یکی انشا اولنمش برکمی ایدی. بو سفری ایسه دها ایلك تجربه‌سی دیمك اولوب، کمال موفقیتله قلید کورفزینك بر قاچ میل آچیغندن غلاسقووه طوغری ایلرلیوردی. افقده هنوز آرران آطه‌سی کورنمکه باشلامش ایدی که، نوبتجی طائفه، یاتك حذاسنجه جسیم بر بالیغك کیتمکده اولدیغنی خبر ویردی. درحال قپودان ژون مانغله خبر ویردیلر. اوده، لورد ادواره اخبار کیفیت ایتدی.

مشارالیه، بو خبری آلیر آلماز، همان ماق نایس ایله کوکرتەیه چیقدی. اوده، بالیغی کوره‌رك متعجب اولدی. قپودانه بو خصوصده نه فکرده بولندیغنی صوردی.

ژون مانغل جواباً دیدی که : — ذات عالیلری، اکر فکر عاجزانه‌می استفسار بیوریورلرسه، بنده‌کز، بونك اولدقجه بیوك بر کوپك بالیغی اولدیغنی فکرندەیم.

غلزوان — بو دکزلرده بر کوپك بالیغی ها؟

قپودان — متعجب اولمایکز، دوق حضرتلری، بو کوپك بالیغی اویله عادی کوپك بالقلرندن دکلدر. بونلره «بەلنس فیش — ترازی بالیغی» دیرلر که، هر دکزده وهر ارضده بولنه‌بیلیرلر. آنلر ایچون بر منطقهٔ مخصوصه یوقدر. اوت! بو مطلقا بر ترازی بالیغی‌در. یابن پك زیاده یاکیلیورم یاخود او چاپقینلردن بریله اوغراشمغه مجبور اوله‌جغز! او حالده، اکر ذات عالیلری مساعده ایدرسه‌کز، ولادی غلزوان حضرتلری ده آرزو بیوررلرسه، کندیلرینه، غایت حیرت افزا بر صید بحری سیر ایتدیره‌بیلیرم. کوره‌جکسکز، دوق حضرتلری، بو صید نه قدر غریب بر تماشا اوله‌جقدر.

— سز نه دیرسکز، ماق نایس؟ برازده بونك ایچون وقت غائب ایتمکی کوزه آلدیرملم می؟

ماق نایس — بنم دیه‌جکم، سزك آرزوکزه خدمت ایتمکدر، افندم.

ژون مانغل — آندن بشقه، افندم، بو دهشتلی جنوارلر اویله قولای قولای‌ده اولمز. شو تصادفدن استفاده ایدەلم؛ دوق حضرتلری. اکر، ذات عالیکز آرزو بیوررسه‌کز، حقیقة پك کوزل بر منظره سیر ایتمش اوله‌جغز.

لورد غلزوان — پکی جون! یاپکز!»

بونك اوزرینه لادی هلەنایه دخی خبر کوندریله‌رك، اوده کوکرتەیه چیقدی. اجرا اولنه‌جق غریب صیدك تماشاسنه فوق العاده خواهشکر اولدیغنی کورینیوردی. دکز لطیف ایدی؛ بناء علیه مدهش بالیغك شایان حیرت بر شدتله، کاه طالارق، کاه کمی‌یه طوغری آتیلارق اجرا ایتدیکی حرکتلر، سهولتله تعقیب اولنه‌بیلیوردی. جون مانغل، لازم کلن امرلری ویردی. درحال طائفه‌لر کوکرتەیه چیقه‌رق، بالیغه طوغری صاغ اسکله اوزرندن طموز یاغی پارچه‌سنی حاوی جسیم بر اولطه ایله مجهز، غایت قوتلی بر ایپ آندیلر. کمیدن اللی یارده قدر آچیقده کیتمکده اولان بالیق، درحال یمك قوقوسنی حس ایتدی. وسرعتله یاننه تقرب ایتدی. یانلرنده بولنان قناد مقامنده اولان آلت سابحه‌سنی شدتله صویه چارپه‌رق، کوپوکلر پیدا ایدییور، ومذکور آلات سابحه‌نك اوجلرینی قرمزی، کوك طرفلرینك بر از سیاهجه اولدیغی فرق اولنیوردی. دومن مقامنده اولان قویروغی ایسه، غایت طوغری بر استقامتله او قوجه وجودی سوق ایدییوردی.

بالیق یاقلاشدقجه، ایری کوزلرینك دهشتی آرتمقده ایدی.

حرص وشدت سببیله کویا کوزلرندن آتش صاچمقده اولدیغی ظن اولنیوردی.

دیولره مناسب غایت جسیم چکه‌سی صوبی یاریبور واره صره باشنی چویردکجه چکه‌نك ایکی طرفنده‌کی دردر عدد بو یوك دیشلر نظره چارپیوردی.

کنیش باشی، طبق بر صاپه کچیریلش چیفته چکیجه مشابه ایدی.

جون مانغل آلدانمامشیدی. بو مدهش جنوار، کوپك بالیغی فامیلیاسندن انکلیزلرك «ترازی» وجماهیر متفقه اهالیسنك «یهودی» بالیغی تسمیه ایتدکلری جسیم حیوانلردن بری ایدی.

دونقانده بولنان طائفه وسائرەنك کافه‌سی کوکرتەنك اوزرینه چیقارق صوك درجه مراق ودقتله بالیغك حرکاتنی تفتیش ایدییورلردی. مدهش حیوان اولطه‌یه تقرب ایتدی. وایجه قاپابیلك ایچون آرقه‌سی اوستی دونه‌رك، شدید بر حمله ایله اولطه‌یه صالدی. درحال جسیم یم، اولطه ایله برابر آغزی ایچنده غائب اولدی کیتدی.

بو اثناده ایپده شدید بر صارصمله حس اولندی. بالیغك بولندیغی موقع آلت اوست اوله‌رق، مدهش بر صورتده قاریشدی.

درحال طائفه‌لر ایپلره صاریله‌رق، سرنك نهایتنه ربط اولنمش بر (پالان) مقره واسطه‌سیله غریب حیوانی کمی‌یه طوغری چکمکه باشلادیلر.

کوپك بالیغی صید وشکار ایدلمش اولدیغنی کوره‌رك، قورتولمق ایچون نافله یره چابالیور وصولری بر برینه قاریشدیره‌رق، شدتله اولطه‌یه آصیلیوردی. لکن چه فائده. طموز یاغیله تجهیز اولنمش اولان اولطه قوتلی بر صورتده قویروغنه طاقیله‌رق سربستی حرکاتنه مانع اولیور ایدی. بنابرین نه‌قدر چیرپیندی، چابالادیسه‌ده هیچ بر فائده حاصل ایتمدی. بر قاچ دقیقه صوکره کمی‌یه چکیله‌رك، اسکله اوزرینه یاتیرلمش ایدی.

درعقب طائفه‌لردن بری، بالیغه تقرب ایتدی. واحتیاطله قویروغنك یاننه یاقلاشوب، شدید بر بالطه ضربه‌سیله او عظیم قویروغی پارچالادی. صید ختام بولمشیدی؛ آرتق او دهشتلی مخلوقك قورقه‌جق بر یری قالمامشدی. طائفه‌لر، انتقاملرینی آلدقلرندن طولایی سوینیورلر، فقط او قدر متحیر اولمیورلردی. چونکه، بونلر ایچون بر کون کلوب‌ده، کوپك بالیقلرینك معده‌لرینی زیارت ایتمك محتمل اولدیغنی جهتله، آنلری کندیلرینه فوق العاده دشمن صایارلردی. هرکیده بویله‌در. تکمیل طائفه‌لر، بو دهشتلی حیوانك وخامتنی بیلیرلر، وهر وقت انتقام ایچون منتظر اولورلر. واکثر انتظارلری بوشه‌ده چیقماز.

لادی غلزوان، بومدهش منظره‌یی سیر ایتمدمك ایستدیکندن قیچ قاره‌سنه کیردی. کوپك بالیغی الان چارپینیوردی. طولی تقریباً اون قدم اولوب، آلتی یوز قیه‌دن زیاده ثقلته مالکدی. بو وسعت وبو ثقلت اوقدر خارق العاده عد اولنه‌ماز. چونکه بوندن دها پك چوق جسیملری کورلمش‌در.

بناءً علیه، ترازی بالیغی، کوپك بالیغی فامیلیاسنك نه‌پك جسیملرندن عداولنه‌بیلیر، نه‌ده، پك کوچوکلری، میانه ادخال ایدیله بیلیر.

بالطه‌یی یریمز، مدهش بالیق، بسبتون حرکتدن قالدی. وآرتق بلاخوف یاننه واریله‌بیلیردی.

اولطه، تا معده‌یه قدر، کیرمشدی. حیوان، شبهه‌سز پك چوق وقتدن بری بر شی یمه‌مش اولدیغی ایچون معده‌سی بوش ایدی.

طائفه‌لر، سوپرونتیلری دکزه دوکمك ایچون، بالیغك یاننده‌ن آیرلدقلری صره‌ده، سر طائفه‌نك نظر دقتنی، بالیغك قارننه صاپلانمش اولان، ایری برماده جلب ایتدی.

درحال طائفه‌لره صوردی که:

« آ! عجبا بونه‌در؟

طائفه‌دن بری — بالیغك، صفره‌مقامنده، موازنت حاصل ایتمك ایچون مخصوصاً یوتمش اولدیغی برقیا پارچه‌سی.

بر دیکری — اوه! نه اعلا بولدك یا. آرتق آپ آچیق کورینیورکه بو برقیا پارچه‌سی دکل‌در. بلکه، چاپقین بالیغك یمش اولدیغی برکوللەدرکه الان چیقارمغه مقتدر اوله‌مامش‌در.

طوم اوستن (ایکنجی قپودان) — هایدی باقالم، شونی آکلایه‌مازسه‌کز سزه آفرین! جانم کورمیور میسکز؟ بوبالیق، غایت سرخوش اولمش برچاپقین‌در. اوحالده یالکز شرابی ایچمکله قناعت ایده‌میه‌رك، شیشه‌یی‌ده برابر یوتمش‌در. اویله دکلمی؟

لورد غلزوان — نصل! شمدی‌ده حیوانك قارننده‌کی برشیشه‌می اولدی؟

سر طائفه — اوت اوت. برشیشه واردر. فقط بدیهیدرکه، بویله دکز اورته‌سنده، شراب مخزنندن چیقمه بر شیشه بولنه‌ماز.

لورد غلزوان — اویله ایسه، هایدی باقه‌لم طوم، شونی دقتله چیقارکز. بویله دکز اوزرنده بولنمش شیشه‌لرده اکثریا شایان اهمیت مکتوبلره، ورقه‌لره تصادف اولنور.

مایور ژاق نایس — ظن ایدرمیسکز، دوق؟

— اوت مایور، بویله شیلر اکثریا وقوعه کلیر.

مایور — دیمك که، بو شیشه‌ده برسرك محفوظ اولمسی محتمل‌در.

غلزوان — ایشته بیلك ایستدیکمز شی بودر، مایور. نصل طوم؟ دها چیقارامدکمی؟

— ایشته افندم.

طوم بویله دیه‌رك، بالیغك معده‌سندن چیقارمش اولدیغی تحف شکللی بر ماده‌یی ارائه ایتدی.

غلزوان — پك اعلا، تمیزجه ییقایوب کوکرتەیه کوتوریکز.

طوم بوامره اطاعت ایتدی. بالیق قرنی کبی غریب بر محلدن چیقان بو اسرار آمیز شیشه‌یی، کمال اعتنا ایله ییقایوب قیچ قاره‌سنه کتوره‌رك بر ماصه اوزرینه وضع ایتدی. لورد غلزوان، ماژور ماق نایس، ژون مانغل ولادی هلەناده کوکرتەیه چیقارق، ماصه‌نك اطرافنه اوتوردیلر. لادی هلەنا، بر قادین اولدیغی ایچون، شیشه‌ده نه بولندیغنه سائرلرندن زیاده مراق ایدییوردی. برمدت اورته‌لقده سکوت حکمفرما اولدی. هیچ کیمسه سس چیقارمیور، ونظرلریله، کویا بو غریب شیشه درونده‌کی اسراری کشفه چالیشیورلردی.

عجبا بوسر، بر فلاکتزده‌نك آوازهٔ استرحامیمی در؟ یوقسه سرسری بر سیاحك طالغه‌لرك ید سوقنه، امنیت ایتدیکی عادی بر خبرمیدر؟

لورد غلزوان اك قاریشق افعال جنائیه‌یی تفتیش ایله اوغراشان بر پولیس خفیه‌سی طورینی طاقندی. آنلره یاقیشه‌جق، بر طرز مدققانه ایله‌ایشه باشلادی. فی الحقیقه حقی‌ده واردی. چونکه، بویله اك اهمیتسز

(مابعدی وار)

التی بیك لیرایه برمقاله!

نیورق هرالد غزته‌سی اداره‌سی افریقا سیاح مشهوری مستراستانلی‌یه بر تلغرافنامه ارسال ایدرك افریقاده اسارت احوالنه دائر برمقاله ایستمش وبو مقاله نه‌قدر اوزون اولورسه اولسون هرکلمه‌سی ایچون بر انکلیز لیراسی تأدیه ایده‌جکنی اشعار ایلمشدر.

ثروت قریحه‌یه مالك بر آدم، یازیله‌جق شی اولجه ذهناً ترتیب وتصویر اولنمش اولدیغی حالده دقیقه‌ده اون کلمه یازه بیله‌جکندن مستراستانلی بو مقاله‌یی یازمق ایچون صرف ایده‌جکی مدت ظرفنده ساعتی ایکی بیك درت یوز انکلیز لیراسنه چالیشمش اولیورکه شمدی‌یه قدر هیچ بر محررك بوقدر غالی اجرت ایله چالشدیرلدیغنك امثالی ایشیدلمشدر.

مقاله‌نك حاوی اوله‌جغی کلماتك مقدارینه کلنجه نیورق هرالدکی بیوك غزته‌لرك ستونلری ایکی یوز ودها زیاده سطری حاوی اولوب موضوع بحث اوله‌جق ماده عالم انسانیتك شمدی اك زیاده اوغراشدیغی برمسئله اولمسنه ومستراستانلینك افریقا احوالنجه وقوف ومعلوماتنك پك واسع اولمسی طبیعی بولنمسنه نظراً بش ستونلق برمقاله یازمش اولسه ویریلان مأذونیتی هیچ‌ده سوءاستعمال ایتمش عدایدیله‌مزکه اوحالده بش ستونك حاوی اوله‌جغی بیك سطرده هرسطرده آلتی کلمه اعتباریله التی بیك کلمه بولنه‌جغندن مستراستانلی بومقاله‌سندن التی بیك انکلیز لیراسی استیفا ایده بیله‌جك دیمکدر.

بویله برغزته اداره‌سنك بر مقاله ایچون التی بیك لیرا ویرمسی شایان استکشار کورینیور ایسه‌ده تایمس غزته‌سنك واردات سنویه‌سی اوروپانك حکومات صغیره‌سندن پك چوقلرینك وارداتندن قات قات فضله اولمسی وامریقاده ایسه غزته‌لرك انکلتره قدر وبلکه دها زیاده اهمیت المش بولنمسی نظر ملاحظه‌یه النه‌جق اولورسه نیویورق هرالد اداره خانه‌سنك مهم برمقاله ایچون اوقدر اقچه ویرلمسی استبعاد اولنه‌ماز. حتی تخط ایتدیکمزه کوره امریقای شمالی وجنوبینك اتحادی صره‌سنده فوق العاده طوپلانان برمجلسك مذاکراتنی دیکرغزته‌لردن اول نشر ایده بیلمك ایچون تایمس غزته‌سی عقللره حیرت ویره‌جك برفداکارلقده بولنمشدر. شویله‌که مذکور غزته‌نك امریقا مخبری تلغرافخانه‌یه مراجعت ایدرك اول باول کندی غزته‌سنه معلومات ویره بیلمکی تأمین ایتمك اوزره مجلسك ختام مذاکره‌سنه قدر تلغراف خطنك کندیسنه تخصیص ایدلمسنی طلب ایتمشدر. تلغرافخانه ایسه نه‌قدر پاره ویریله‌جك اولورسه اولسون خطك برشخصه تخصیص قابل امکان اولمیوب صره اعتباریله هانکی تلغرافنامه اول کله‌جك اولورسه انك کشیده ایدیله‌جکی جوابنی ویرمشدر. مخبر «برتلغرافنامه‌یه باشلانیله‌جق اولورسه اوتلغرافنامه اکمال اولنمقسزین بشقه‌سی چکیلرمی؟» سؤالنی ایراد ایله «چکیله‌مز» جوابنی آلمسی اوزرینه «ایشته‌بنم تلغرافنامه‌مك برقسمی حاضردر، البته برایکی ساعته قدر صره‌سی‌کلیر، بوکا باشلاییکز، قصورینی‌ده یازه‌جغم، بنم تلغرافنامه‌م ختام بولمینجه بشقه‌سنی چکه‌مزسکز» دیه‌رك توراتی آچوب تلغرفنامه مأمورلرینك اوکنه قویمشدر. تلغرافخانه مخبرك مجلس فوق العاده مذاکراتی پارچه پارچه تبلیغ ایتمسنه قدر توراتی تلغرافله نقل ایدوب یوحال ایسه تایمس غزته‌سی اویله برمهم مذاکره‌یی وانك قرارینی هرغزته‌دن اول نشره موفق اولمشدر.

هرحالده مستراستانلی سیاحت واقعه‌سندن طولایی مادةً دخی بربیوك مکافاته نائل اولدیغی محققدر. چونکه یازه‌جغی سیاحتنامه‌نك بر کتابجی طرفندن برملیون فرانغه مبایعه اولندیغی اولجه غزته‌لرده کورلمشیدی.

برهفته مقدم اوچ عدد محتاجین سرکیسی بولدیغمدن صاحبه‌لرینك وزنه‌جیلرده قیوجی مراد پاشا مدرسه‌سنده ساکن طاغستانی محمد توفیق افندی‌یه مراجعت ایلملری اعلان اولنور

مکتب ملکیهٔ شاهانه دردنجی صنف طلبه‌سندن طاغستانلی محمد توفیق

اقسرایده غرباحسین اغا محله‌سنده وقراکلق چشمه‌زقاغنده ١٨ نومرولی ومع مشتملات اوچ اوطه‌لی خانه‌صاتیله جغندن انختاری والده جامعشریفی چشمه‌لرینه متصل قرائتخانه‌جی خلیل اغایه براغلمشدر

مهران